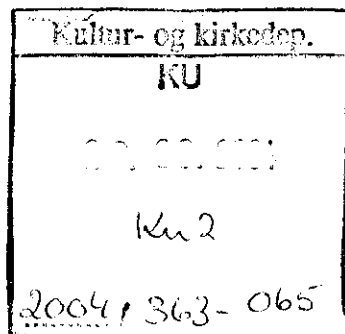

Professor dr. juris
Kirsti Strøm Bull
Norsk senter for menneskerettigheter
Universitetet i Oslo
Universitetsgt. 22-24

Oslo, 24. mars 2004
Postboks 6706 St. Olavs plass
0130 Oslo
Telefon 22 84 20 53
Telefax 22 84 20 02
e-post: k.s.bull@jus.uio.no

Det kgl. Kultur- og kirke-departement
Postboks 8030 dep
0030 Oslo

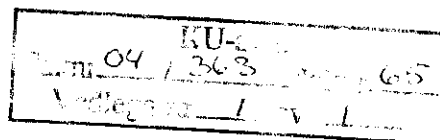
Forslag til endring i lov av 18. mai 1990 nr. 11 om stadnamn

Vedlagt følger høringsuttalelse fra Klagenemnda for stedsnavn. Uttalelsen er også sendt pr. mail.

Med hilsen

A handwritten signature in cursive script that reads "Kirsti Strøm Bull".

Kirsti Strøm Bull

Oslo, 22. mars 2004

Til Det kongelige kultur- og kirkedepartementet
Postboks 8030 Dep
0030 Oslo

Merknader til forslag til endringer i lov av 18. mai 1990 nr. 11 om stadnamn

Klagenemnda for stedsnavnsaker vil med dette legge fram noen merknader til forslaget om endringer i stedsnavnloven. Nemnda er enig i de aller fleste endringene, og vi vil konsentrere oss om enkelte punkt som har særlig relevans for arbeidet med klagesaker.

Vi har ingen kommentarer til paragrafene 1, 3, 5, 7, 8 og 11.

§ 2 Definisjonar

a) Punktet burde ha vært utdypet og presisert, f.eks. slik:

- *stadnamn, namn på geografiske lokalitetar, dvs. på naturlokalitetar, kulturlokalitetar, kommunikasjonslokalitetar, administrative einingar og bygningar.*

Begrepet «stadnamn» er sentralt i loven, og definisjonen bør derfor så langt som mulig utelukke tvil om hva som omfattes av begrepet. Siden mange offentlige bygninger har navn som ikke faller sammen med navnet på institusjonen, bør slike navn nevnes spesielt. Det vil kunne hindre uklare forhold om navngivning og skrivemåte av navn på kommunale, fylkeskommunale og statlige bygninger.

e) Termen *lokal talemålsform*, som har erstattet «den nedervde lokale uttalen», er kanskje ikke helt vellykket, men det gjelder i enda større grad definisjonen, «den uttaleforma som er i allmenn bruk av folk som er busette på staden». Den utelukker folk som i generasjoner har hatt en næringsmessig tilknytning til et sted; som fiskere, sjøfolk, fangstfolk og – ikke minst – store deler av den samiske befolkningen. Definisjonen bør derfor endres til f.eks.: *den uttaleforma som er i allmenn bruk av folk som har tradisjonelt tilknytning til staden gjennom busetnad eller årviss næringsverksemd.*

Tillegg:

i) Begrepet «cit einskapleg namneverk» fra formålsparagrafen bør defineres. Se ellers tredje avsnitt i kommentaren til § 4.

§ 4 Reglar om skrivemåten

«Den lokale talemålsforma av namnet» (se kommentaren til § 2 e) må ikke tolkes som at det er tale om en flertallsuttale. Dersom to konkurrerende talemålsformer er i allmenn bruk, én

tradisjonell talemålsform og én nyere og skriftpåvirket form, skal skrivemåten i utgangspunktet bygge på den tradisjonelle formen. De konkurrerende talemålsformene må veies mot hverandre, men frekvens alene kan ikke brukes som avgjørende argument mot en tradisjonell navneform. Både eldre og yngre talemålsformer, tidligere offentlig normering og lokale ønsker må veies opp mot hverandre før det fattes endelig vedtak om skrivemåten.

Særskilt om bestemt/ubestemt form.

Klagenemnda har i en rekke saker drøftet valget mellom bestemt og ubestemt form, og vi støtter forslaget fra departementet (s. 18 i høringsutkastet) om å ta inn i merknadene et punkt som gir retningslinjer om dette. Formuleringen av punktet er vi også langt på vei enige i, men vi vil foreslå at «avgjerande vekt» i siste linje endres til «stor vekt». Etter vår erfaring med klagesaker tør vi spå at en formulering som den i departementets forslag vil bidra til at bestemt form langt på vei vil forsvinne fra dominerende kulturnavnkategorier.

Særskilt om rene dialektformer / regionale samleformer.

Mange klagesaker har dreid seg om ønsket om rene dialektformer eller (fra navnekonsulenter og vedtaksmyndigheter) «regionale samleformer». En for liberal holdning her vil undergrave formålet (i § 1) om å «medverke til at namna skal utgjere eit einskapleg namneverk». Forskriftene bør inneholde retningslinjer om dette. Vi tillater oss å gjøre oppmerksom på følgende formulering fra *Føresegner om skrivemåten* (1957; jfr. NOU 1983:6 *Stadnamn* s. 26) pkt. A 2 e: «Namn med klår appellativisk tyding, ålment kjende ord og namnelekkar får om det er råd *ei* riksform. Serleg når slike ord er brukte til etterledd i samansette namn, bør dei få utjamning etter hovudtypar, eller full normalisering».

Klagenemnda merker seg at siste ledd i § 4 i den nåværende loven er fjernet. Det er ikke gitt noen begrunnelse for dette.

§ 6 Nærmare om saksbehandlinga

Klagenemnda finner formuleringen om at eiers eller festers synspunkt «skal tilleggjust særskilt vekt» unødvendig. Det må være tilstrekkelig at det «skal tilleggjust vekt».

§ 9 Bruk av stadnamn

Klagenemnda støtter i hovedsak innholdet i denne paragrafen, men vil understreke at formuleringen «som bur fast på staden» i første linje i andre ledd må endres i samsvar med vår kommentar til § 2 punkt e.

§ 10 Klage

Klagenemnda merker seg at «lokal organisasjon med særleg tilknytning til eit stadnamn» (§ 5 første ledd punkt c) ikke lenger har klagerett. Vi støtter denne endringen. Vi er også enige i at en klage skal begrunnes.

Klagenemnda forstår det slik at fortsatt er det bare skrivemåten av et stedsnavn som skal kunne påklages til klagenemnda. Loven har fått en ny § 3 *namnevern og namnsetjing*. Klager på vedtak i henhold til denne regelen skal altså ikke gå til klagenemnda. Det bør klargjøres hvem som skal behandle slike klager. Den samme klargjøring bør foretas når det gjelder vedtak etter § 9 annet ledd om samiske og kvenske navn.

For øvrig gjør vi oppmerksom på trykkfeilene i linje 1 (§ 6 skal være § 5) og i tredje ledde andre linje («prinsipeill»).

§ 12 Stadnamnregister

Vi vil gjøre oppmerksom på at den siste setningen i § 12 («For utskrifter eller kopier...») er feilaktig formulert, men den gir mening om «på» fjernes. Dessuten er *kopi* på nynorsk et maskulinum med regelrett bøyning; det skal altså i pluralis hete *kopiar*. Vi antar *Lovebakken mållag* tar til orde for at «online tilknytning» endres til f.eks. «direktekopling»; jfr. *Nynorskordboka*.

§ 13 Unntak

Det er her gitt en meget vid unntaksbestemmelse. Dette er en bestemmelse som bryter med alminnelige lovgivningsprinsipper. Unntaksadgangen gjelder nå samtlige regler i loven. Adgangen til å gjøre unntak må knyttes til de konkrete bestemmelsene, og det må presiseres at unntaksadgangen bare gjelder i enkelttilfeller.